



## FIRAT ÜNİVERSİTESİ DERSE GÖREVLENDİRME VE EK DERS ÜCRETİ ÖDEME YÖNERGESİ

### BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

#### **Amaç ve kapsam**

**MADDE 1-** (1) Bu Yönergenin amacı, Fırat Üniversitesi birimlerinde ders vermek üzere öğretim elemanı görevlendirilmesine, ders verecek öğretim elemanlarında aranacak yetkinliklere, Fırat Üniversitesi öğretim elemanlarının yurt içinde veya yurt dışında farklı bir üniversitede/ kurumda/kuruluşta eğitim-öğretim faaliyetlerinde bulunmak üzere görevlendirilmesine, haftalık ders yüklerinin ve ek ders ücretlerinin belirlenmesi ile ödenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Yönerge, Fırat Üniversitesi'nde görev yapan öğretim elemanlarının yurtiçi ve yurt dışı eğitim ve öğretim için görevlendirilmeleri ile Üniversiteye dışarıdan yapılacak görevlendirmelerde uygulanacak kuralları ve ek ders ücreti ödeme esaslarını kapsar.

#### **Dayanak**

**MADDE 2-** (1) Bu Yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun; 3 üncü maddesi, 14'üncü maddesinin b fıkrası, 14, 18, 19, 20, 21, 31, 36, 39, 40'ıncı maddeleri, 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ve Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışı Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim Öğretim Programlarına Dair Yönetmelik'e, 44 üncü maddesi ve Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslara, Ek 26 ıncı maddesi ve Yaz Okulları Programları Uygulama Esas ve Usullerine, Ek 27 inci maddesi ve Tezsiz Yüksek Lisans Programları Uygulama Esas ve Usullerine, 2914 sayılı Kanunun 11. maddesi ve Ders Yüğü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslara, 3843 sayılı Kanunun 9 ve 10. maddelerine ve 1994/5593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına, 657 sayılı Kanunun 89 uncu ve 176 ıncı maddelerine, Yükseköğretim Yürütme Kurulu kararlarına ve Lisansüstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

#### **Tanımlar**

**MADDE 3-** (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Anabilim/Anasanat dalı kurulu: Bilim/Sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu, tek bilim/sanat dalı bulunması halinde tüm öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinden oluşan kurulu,
- b) Birim: Fırat Üniversitesine bağlı fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuvar ve meslek yüksekokulu ile Rektörlüğe bağlı bölümleri,
- c) Bölüm kurulu: Tek anabilim/anasanat dalı bulunan bölümlerde o bölümdaki tüm öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerinden oluşan kurulu, birden fazla anabilim/anasanat dalı bulunan bölümlerde bölüm başkanı yardımcıları ve anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- ç) Dekan: İlgili Fakültenin Dekanını,
- d) Ders yükü: 2547 Sayılı Kanun'un 36 ıncı maddesi gereğince öğretim elemanlarının ücretsiz olarak vermekle yükümlü olduğu haftalık ders saatini,
- e) Diğer faaliyetler: Teorik ders dışında kalan her türlü eğitim-öğretim faaliyetini,
- f) EDYS: Fırat Üniversitesi Ek Ders Yönetim Sistemi'ni,
- g) İlgili kurul: Fakültelerde fakülte kurulunu, enstitülerde enstitü kurulunu,
- ğ) İlgili yönetim kurulu: Fakültelerde fakülte yönetim kurulunu, enstitülerde enstitü yönetim kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul yönetim kurulunu, konservatuvarda konservatuvar yönetim kurulunu, meslek yüksekokullarında meslek yüksekokulu yönetim kurulunu, Rektörlüğe bağlı bölümlerde bölüm kurulunu,

- h) Mecburi ders saati: Ders yükü dışında Dekan/Müdür tarafından öğretim elemanlarına zorunlu olarak verilebilecek ücretli ek ders saatini,
- ı) Müdür: İlgili enstitü, yüksekokul, konservatuvar veya meslek yüksekokulu müdürünü,
- î) Öğretim elemanı: Öğretim Üyeleri, Öğretim Görevlileri, Araştırma Görevlileri ile sözleşmeli veya ücret karşılığı ders verilen eğitim-öğretim görevlilerini,
- j) Öğretim görevlisi: Yükseköğretim kurumlarında ders vermek veya uygulama yapmakla yükümlü olarak ilgili kanunlarla atanmış öğretim görevlisini,
- k) Öğretim üyesi: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi unvanına sahip öğretim elemanlarını,
- l) Rektör: Fırat Üniversitesi Rektörünü,
- m) Senato: Fırat Üniversitesi Senatosunu,
- n) Teorik ders: Günü, saati ve yeri haftalık ders programında belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğretim elemanının fiili olarak katıldığı eğitim-öğretim faaliyetlerini (her saati bir ders yüküne eşdeğer olup, önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyde, tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlıkta, sanatta yeterlikte açılabilir.),
- o) Uzaktan öğretim: Öğretim faaliyetlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak, öğretim elemanı ile öğrencilerin kendi aralarında etkileşimini sağlamak şartıyla aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın eşzamanlı ve/veya eşzamansız yapılan eğitim-öğretim faaliyetini,
- ö) Üniversite: Fırat Üniversitesini,
- p) Üniversite yönetim kurulu: Fırat Üniversitesi Yönetim Kurulunu, ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Görev, Yetki ve Sorumluluklar ile Çalışma Esasları

#### Görev, Yetki ve Sorumluluklar

**MADDE 4-** (1) Dekan ve Müdür, kendilerine bağlı Birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetimi ile bağlı birimlerinin eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin düzenli şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında Rektöre karşı birinci derecede sorumludur (2547/Md.16-b).

(2) Bölüm başkanı, bölümün her düzeyde eğitim-öğretim ve araştırmalarından ve bölüme ait her türlü faaliyetin düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinden sorumludur (2547/Md.21-6.fıkra).

(3) Öğretim elemanları, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunundaki amaç ve ilkelere uygun biçimde önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim-öğretim ve uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıklarını ve seminerleri yönetmek, bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmakla görevlidir.

(4) Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır (5018/Md.-8).

#### Çalışma Esasları

**MADDE 5-** (1) Bir öğretim yarıyılı, yarıyıl sonu sınavları hariç en az 14 haftalık ders döneminden oluşur.

(2) Örgün öğretimde her bir dersin süresi 45 dakika, uzaktan öğretimde her bir dersin süresi en az 20 dakikadır.

(3) Derslerin şubelere ayrılma usulü Senato tarafından belirlenir. Bir öğretim elemanı aynı dersin en fazla iki şubesinde görev alabilir.

(4) Lisansüstü uzmanlık alan derslerinin uygulama esasları Fırat Üniversitesi Lisansüstü Uzmanlık Alan Dersi Yönergesi ile belirlenir.

(5) Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca Tıp veya Dış Hekimliği Fakülteleri bünyesinde yürütülen uzmanlık eğitimlerinde uygulanacak haftalık ders programı, Uzmanlık Dalları Eğitim ve

Müfredat Komisyonlarınınca belirlenen müfredata uygun olarak Anabilim Dalı Akademik Kurulunca belirlenir ve Fakülte Yönetim Kurulu tarafından onaylanır.

(6) İkinci öğretimde görevli öğretim elemanlarına aynı süre için ek ders ücreti ile birlikte fazla çalışma ücreti ödenmez. Her ne suretle olursa olsun, ilgili mevzuatına göre normal mesai saatleri dışında fazla çalışmaları karşılığında ücret alanlara aynı çalışmalar için bu kapsamda ayrıca ödeme yapılmaz.

(7) Döner sermaye işletmeleri bünyesinde yürütülen kurs, eğitim, sertifika programı, seminer ve benzeri adlar altında verilen eğitimlerde ders vermek üzere görev alan öğretim elemanlarına ek ders ücreti ödenmez, bu faaliyetler karşılığında döner sermaye bütçesinden ek ödeme yapılır.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Görevlendirmeler

#### Ders Görevlendirmeleri

**MADDE 6-** (1) Fakülte, yüksekokul, konservatuvar ve meslek yüksekokullarında ilgili yarıyıl/yılda açılacak derslerin hangi öğretim elemanları tarafından verileceği bölüm kurullarının önerileri doğrultusunda ilgili Yönetim Kurullarında kararlaştırılır. Birim dışına veya birim dışından yapılacak tüm ders görevlendirmeleri bölüm kurulu ve ilgili Yönetim Kurulunun önerisi üzerine Rektör tarafından yapılır.

(2) Enstitülerde bir yarıyıl/yılda hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalları başkanlarının enstitü anabilim/anasanat dalı kurulu üyeleriyle birlikte yapacakları tespitlere dayalı olarak Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(3) Önlisans ve lisans öğretim programlarında ders görevlendirmelerinin, ilgili programın kadrosunda bulunan öğretim üyelerine ve öğretim görevlilerine dengeli şekilde dağıtımı esastır. Yeterli sayıda öğretim üyesi ve öğretim görevlisi bulunmayan programlarda kalan dersleri vermek üzere veya özel uzmanlık alanlarını içeren dersleri yürütmek üzere; sırasıyla anabilim dalı içi, bölüm içi, Birim içi, Üniversite içi, diğer yükseköğretim kurumları ile diğer kurum/kuruluşlardan dersin uzmanlığına sahip öğretim elemanı görevlendirilebilir. İhtiyacın buna rağmen karşılanamaması durumunda ilgili dersi verebilecek, alanında uzman en az lisans mezunu olan biri görevlendirilebilir (Bkz. Madde 10). Bu şekilde yapılacak tüm derse görevlendirmeler her yarıyıl/yıl için öğrenci ders kayıtları başlamadan onbeş gün önce ilgili birimler tarafından tamamlanır.

(4) Lisansüstü düzeydeki derslerin öğretim üyeleri tarafından verilmesi esastır. Tezsiz yüksek lisans programlarında, zorunlu hallerde anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile lisansüstü ders verme şartlarını sağlayan doktora/sanatta yeterlik eğitimi almış öğretim görevlilerine de ders görevi verilebilir.

(5) Araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi kadrosunda bulunmakla birlikte doçent unvanı almış öğretim elemanları, lisansüstü ders vermeye ilgi Senato esaslarına bağlı kalmak şartıyla lisansüstü derslere ve tez danışmanlığına ilgili Yönetim Kurulu kararıyla görevlendirilebilirler.

(6) Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan uygulamalı birimlerde görev yapan öğretim görevlileri ile araştırma görevlilerine talepleri üzerine, ihtiyaç gerekçesi açıkça ifade edilmek ve asli görevlerini aksatmamak şartıyla İlgili Kurul, İlgili Yönetim Kurulu teklifi ve Üniversite Yönetim Kurulunun uygun görmesi halinde önlisans ve lisans düzeyinde ders görevi verilebilir.

(7) Okutman kadrosunda olup 7100 sayılı Kanun gereğince öğretim görevlisi kadrosuna aktarılanlar, ilgili dersleri verebilecek bilgi ve uzmanlığa sahip olmaları şartıyla, yeterli kadrolu öğretim üyesi ve öğretim görevlisi bulunmayan önlisans ve lisans programlarında açılan dersleri vermek üzere ilgili Yönetim Kurulları tarafından görevlendirilebilirler.

(8) Kadrosunun bulunduğu programda ders yükünü tamamlayamayan öğretim elemanları, ihtiyaç olması halinde öncelikle kendi birimlerindeki diğer bölümlerin derslerini, daha sonra diğer birimlerde veya bu öğretim elemanlarından ilgili şartları taşıyanlar lisansüstü dersleri yürütmek üzere görevlendirilebilir.

(9) Üniversitedeki normal örgün öğretimde ders yükünün en az yarısını doldurmuş olanlara öncelik verilmek üzere ikinci öğretimde hangi öğretim elemanlarının görevlendirileceğine, bölüm kurulunun görüşü dikkate alınarak, ilgili Yönetim Kurulu karar verir (3843/Md.9).

(10) İkinci öğretimde görevli akademik yöneticiler ve öğretim elemanları ile idari personelden isteğe bağlı olarak kimlerin, bu öğretim süresince çalışma saati bitiminden sonra fazla çalışma yapacaklarına, ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunun görüşünü alarak kurumun yöneticisi karar verir. (3843/Md.11).

#### **Üniversite dışından öğretim elemanı görevlendirmesi**

**MADDE 7-** (1) İlgili Bölümde, anabilim/anasanat dalında tüm öğretim elemanlarının ders yükünün ve mecburi ders saatlerinin tamamlanması durumunda kalan dersleri verebilecek bir öğretim elemanının Üniversitede bulunamaması halinde veya bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen eğitim öğretim faaliyetleri için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler 2547 sayılı Kanunun 31 inci maddesi kapsamında süreli/sözleşmeli veya ders saati ücreti ile Üniversite dışından görevlendirilebilirler.

(2) Üniversite dışından yapılacak öğretim elemanı görevlendirmesi, İlgili Yönetim Kurulu kararı ile Dekan/Müdürün önerisi, Rektörlüğe bağlı bölümlerde ise bölüm kurulu kararı ve bölüm başkanının önerisi üzerine Rektörün onayı ile gerçekleşir. Bu kapsamda öğretim görevlisi istihdam etmek isteyen birim yöneticileri, görevlendirmeye ilişkin yönetim kurulu kararı almadan önce ders ödemelerinin yapılacağı bütçe tertibinin bulunup bulunmadığını ve yapılacak ders ücreti ödemeleri karşılığı ödenek olup olmadığını kontrol eder. Görevlendirilen bu kişilere ait mali bildirim ve kontrol süreçlerinin yönetimi teklifi yapan birim yöneticisinin sorumluluğundadır.

(3) Yabancı uyruklu öğretim elemanları, 2547 sayılı kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasına göre atanır ve öğretim görevleri bakımından, aylıklı öğretim elemanları için koyulmuş olan hükümlere tabidir.

#### **Öğretim elemanlarının diğer yükseköğretim kurumlarında görevlendirilmesi**

**MADDE 8-** (1) 2547 Sayılı Kanunun 31 inci maddesi veya 40 ıncı maddesinin a fıkrasına göre, haftalık ders yükünü dolduramayanlar, Üniversitenin diğer Birimlerinde veya aynı şehirdeki başka yükseköğretim kurumlarında lisansüstü danışmanlık da dâhil haftada 10 saati geçmeyecek şekilde, ilgili birimin teklifiyle Rektör tarafından görevlendirilebilir. Ders yükü içindeki faaliyetler karşılığında ek ders ücreti ödenmez. Haftalık ders yükünün üstünde başka bir yükseköğretim kurumunda görevlendirilen öğretim elemanlarına görevlendirildiği kurum bütçesinden ek ders ücreti ödenir.

(2) 2547 Sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin b fıkrasına göre, öğretim üyeleri, ihtiyacı olan üniversitenin yazılı talebi ve kendi arzusu üzerine ilgili yönetim kurullarının görüşü ve Rektörün önerisi ile Yükseköğretim Kurulu tarafından, talepte bulunan üniversitenin birimlerinde en az bir eğitim-öğretim yılı için görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilen öğretim üyesine Fırat Üniversitesinde yeni ders ve lisansüstü tez danışmanlığı görevlendirmesi yapılmaz ve bu öğretim üyelerine ek ders ücreti ödenmez. Mevcut olan lisansüstü tez danışmanlık görevleri devam edebilir.

#### **Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Topluluklardaki yükseköğretim kurumlarında görevlendirme**

**MADDE 9-** (1) İlgili yükseköğretim kurumlarından resmi davet alan öğretim elemanlarına, 3 yılı aşmamak ve bütün özlük hakları saklı kalmak üzere kadrosunun bulunduğu Birimin teklifi, Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ve Milli Eğitim Bakanlığının onayı ile aylıklı izin verilebilir (2547/Md.39). Bu şekilde görevlendirilen öğretim üyesine, Fırat Üniversitesinde ders ve lisansüstü tez danışmanlığı görevlendirmesi yapılmaz, ek ders ücreti ödenmez.

(2) Bu madde kapsamında görevlendirilenlerin devam etmekte olan tez danışmanlıkları öğrencinin de görüşü alınarak enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile bir başka öğretim üyesine devredilir. Enstitü tarafından tez tescili yapılmış ise Üniversite dışına görevlendirilen öğretim elemanının talebi halinde ikinci danışman olarak görev alabilirler.

**Kurs, seminer ve benzeri hizmet içi eğitim için görevlendirme**

**MADDE 10-** (1) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca; Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir. Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanlığı kararı ile tespit olunur.

(2) Kurs, seminer ve benzeri hizmet içi eğitim etkinliklerinde görev alacakların;

a) Yüksek öğrenimli olmaları,

b) Uygulanacak eğitim programında yer alan konularda gerekli bilgi, beceri ve öğretme yeteneğine sahip olmaları,

c) Üniversite öğretim elemanlarından görevlendirilen personelin öğretim üyesi veya öğretim görevlisi olmaları,

ç) Üzerinde resmî görevi bulunmayanlardan görevlendirilenlerin, eğitim programlarında yer alan konularda tecrübeye dayalı bilgi, beceri ve öğretme yeteneğine sahip olmaları, şartları aranır.

**Uzaktan öğretimde ders görevlendirmeleri**

**MADDE 11-** (1) Uzaktan öğretim programları ile uzaktan öğretim yoluyla verilmesi uygun görülen dersler, eşzamanlı ve/veya eşzamansız olarak, çevrimiçi ve/veya çevrimdışı teknolojilerle verilir. Öğretim, yüz yüze ders ve uygulamalarla da desteklenebilir.

(2) Uzaktan öğretim yoluyla verilecek derslerde, dersin yürütülmesinde hangi öğretim elemanlarının görevlendirileceğine; uzaktan öğretim ders materyali hazırlamış veya hazırlayacak öğretim elemanlarına öncelik verecek şekilde eğitim-öğretimi sürdüren ve hizmeti yürüten birim kurulunun görüşü de dikkate alınarak Üniversite Yönetim Kurulunca karar verilir.

(3) Uzaktan eğitim programlarında ders veren öğretim elemanları, il dışı kısa veya uzun süreli olarak görevlendirilmeleri halinde, görevlendirme notuna Uzaktan Eğitim Derslerini görevlendirildiği yerden yürütmek şartı konması durumunda dersleri yürütebilirler.

(4) Uzaktan öğretim derslerini verecek yeterli öğretim elemanı bulunmaması ve her yarıyılta eğitim-öğretim dönemi başlamadan en geç dört hafta önce ilgili yükseköğretim kurumları tarafından Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilmesi halinde, söz konusu dersler için uzaktan öğretim yoluyla ders vermek üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından öğretim elemanı görevlendirilebilir.

**DÖRDÜNCÜ BÖLÜM****Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemesi****Ders yükü tespiti**

**MADDE 12-** (1) Haftalık ders yükü, öğretim üyeleri için on saat, öğretim görevlileri için oniki saattir (2547/Md.36). Haftalık ders yükünün doldurulmasından sonra ek olarak ücret karşılığında verilebilecek toplam ek ders saati; normal örgün öğretimde en çok yirmi saat, ikinci öğretimde en çok on saat ve uzaktan öğretimde en çok on saattir. Öğretim elemanlarının haftalık ders yükleri ve ücretli ek ders saatleri aşağıdaki Tabloda belirtilmiştir.

| Unvan             | Haftalık Ders Yükü | En Fazla Ücretli Ek Ders Saati |              |                   | Ücretli Toplam Ek Ders Saati | Genel Toplam |
|-------------------|--------------------|--------------------------------|--------------|-------------------|------------------------------|--------------|
|                   |                    | Normal Örgün Öğretim           |              | II. Örgün Öğretim |                              |              |
|                   |                    | Mecburi *                      | İsteğe Bağlı | İsteğe Bağlı      |                              |              |
| Profesör          | 10                 | 2                              | 18           | 10                | 30                           | 40           |
| Doçent            | 10                 | 4                              | 16           | 10                | 30                           | 40           |
| Doktor Öğr. Üyesi | 10                 | 8                              | 12           | 10                | 30                           | 40           |
| Öğretim Görevlisi | 12                 | 12                             | 8            | 10                | 30                           | 42           |

\* Dekan/Müdür tarafından ders yükü dışında öğretim elemanına mecburi olarak ücretli verilebilecek haftalık ders saati.

(2) Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğü yoktur. Başhekimler, dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcıları ve bölüm başkanları ders yüklerinin yarısı kadar ders vermekle yükümlüdür (2547/Md. 36). Bu görevlere vekâleten atananlar hariç söz konusu görevlerin vekâleten (geçici olarak) yürütülmesi halinde ders yükü muafiyeti ve indirimi uygulanmaz.

(3) Yaz ve yarıyıl tatillerinde yapılan öğretim faaliyetleri için ödenecek ek ders ücretinin tespitinde öğretim elemanlarının haftalık ders yükünü doldurmuş olma koşulu aranmaz.

(4) Bir dersin şubelere ayrılması, Fırat Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Senato Esasları Madde 8 (1)'e göre yapılır. Derslerin şubelere ayrılarak işlenmesi halinde, ayrı ayrı vermeleri kaydıyla, bu dersleri veren öğretim elemanlarının her birine dersin öğretim programındaki haftalık teorik ve uygulama saati ders yükü ve ek ders saati olarak aynen uygulanır. Teorik ve uygulama bileşenine sahip bir dersin herhangi bir bileşeni de şubelere ayrılarak yürütülebilir.

(5) Haftalık ders programında günü, yeri, saati belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğrencilerin aktif olarak katıldığı uygulamalı dersler ile teorik derslerin uygulamalarının ve laboratuvar, tıbbi ve cerrahi klinik uygulamaları, seminer ve diğer benzeri faaliyetlerin her ders saati bir ders yüküdür.

(6) Bitirme ödevi, bitirme projesi, diploma projesi, proje ve staj raporu değerlendirme ve benzeri eğitim öğretim faaliyetlerini yöneten öğretim elemanları, öğrenci sayısına bakılmaksızın haftalık iki saat uygulamalı ders yükü yüklenmiş sayılır.

(7) Lisansüstü eğitimde (yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık, sanatta yeterlik) tez danışmanlığı, her bir öğrenci için haftalık bir saat uygulamalı ders yüküdür. Tezsiz yüksek lisans programlarında yürütülen dönem projesi danışmanlığı için aynı uygulama yapılır. Ancak, bir öğretim üyesinin lisansüstü tez danışmalıklarından kazanabileceği ek ders yükü haftalık on saati aşamaz. Danışman öğretim üyelerinin uzun süreli yurt dışında görevlendirilmesi durumunda danışman öğretim üyelerine üç aydan sonra ek ders ücreti ödenmez, altı aydan sonra görevleri sona erer. (YÖK Yürütme kurulunun 06/04/2014 tarihli toplantısında alınan kararla eklenen cümle).

(8) Lisansüstü öğrenci danışmanlığı olan bir öğretim elemanının birden fazla enstitü, anabilim dalı ya da yüksek lisans veya doktora programında görevli olup olmadığına ve derse kayıtlı öğrenci sayısına bakılmaksızın, uzmanlık alan dersinden alacağı haftalık ders yükü toplam sekiz saati aşamaz. Bu yük Fırat Üniversitesi Lisansüstü Uzmanlık Alan Dersi Yönergesi ile belirlenir. Tezsiz yüksek lisans ve Bilimsel Hazırlık programlarında uzmanlık alan dersi açılmaz.

(9) 2547 Sayılı Kanunun 31 inci maddesi uyarınca ders saati ücreti karşılığında öğretim görevlisi olarak görevlendirilecekler için ders yükü aranmaz. Bu madde kapsamında görevlendirilenlere normal örgün öğretimde yirmi saat, ikinci öğretimde on saatten fazla ders verilemez. Milli Eğitim Bakanlığınca görevlendirilecek öğretmenlere bu kapsamda ödenecek ders ücreti haftada on saati geçemez.

(10) Bir yarıyıl içinde yapılan her ara sınav karşılığı olarak derse kayıtlı öğrenci sayısına göre belirlenecek ders yükü, sınavın yapıldığı haftanın ders yüküne teorik dersler dışındaki diğer faaliyetler olarak yüklenir. Bu yük her bir ders için haftada beş saati aşamaz. Ek ders ücretinin hesabında, bir yarıyıl da bir ders için yapılan ara sınavların en fazla dördü dikkate alınır. Ara sınav karşılığı ek ders ücretinin ödenebilmesi için sınavın fiilen öğretim elemanı tarafından yapılmış olması, sınavlara ait takvimin ilgili Yönetim Kurulları tarafından onaylanmış olması ve sınav öğrenci çizelgelerinin ilgili personele teslim edilmiş olması şartı aranır. Teorik dersler dışında kalan diğer faaliyetlerin ara sınavları ek ders yüküne sayılmaz ve bunlara ücret ödenmez. Bir ara sınavın öğrenci sayısına göre ek ders yükü karşılığı aşağıdaki tabloda verilmiştir. (2914/Md.11)

| Öğrenci Sayısı  | Ders Yükü |
|-----------------|-----------|
| 1 – 50          | 1 Saat    |
| 51 - 100        | 2 saat    |
| 101 - 150       | 3 saat    |
| 151 – 200       | 4 saat    |
| 201 ve daha çok | 5 saat    |

**Ek Ders Ücretinin Hesaplanması**

**MADDE 13-** (1) Haftalık ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesaplanmasında sırasıyla; normal örgün öğretimde verilen teorik dersler ve diğer faaliyetler, daha sonra ikinci öğretimde verilen teorik dersler ve diğer faaliyetler dikkate alınır.

(2) Ek ders ücreti hesabında, uygulama derslerinin on saatten fazlası dikkate alınmaz, dikkate alınmayan kısım maaş karşılığı yapılmış sayılır.

(3) Tıp Fakültelerinin 4, 5 ve 6 ncı sınıfları, konservatuvar, yabancı dil, resim-iş, beden eğitimi ve spor, müzik eğitim programları, laboratuvar, staj, uygulamalı dersler ve tıbbi ve cerrahi klinik uygulamalar, bitirme ödevi, bitirme projesi ve benzeri çalışmalar hariç olmak üzere, aynı ders veya faaliyet birden fazla öğretim elemanı tarafından yürütülüyorsa dersin veya faaliyetin haftalık ders yükü ve ek ders saatleri görev alan öğretim elemanlarına bölünerek hesaplanır.

(4) Ders görevi verilen uygulamalı birimlerde görev yapan öğretim görevlileri ile araştırma görevlilerine haftada oniki saati aşan ders görevleri için haftada on saate kadar 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde öğretim görevlileri için belirlenmiş olan ek ders ücreti gösterge rakamı üzerinden ek ders ücreti ile sınav ücreti ödenir.

(5) Araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi kadrosunda bulunmakla birlikte doçent unvanını almış olan öğretim elemanlarının önlisans, lisans ve lisansüstü ders ile tez danışmanlığı görevlendirmeleri için ek ders ödemeleri doçent unvanı için öngörülen gösterge esas alınarak ödenir.

(6) Yaz dönemi ve Akademik Takvimde yer alan eğitim öğretim döneminin dışında kalan ara dönemlerde yürütülen eğitim öğretim faaliyetlerinde ders yükü aranmaksızın, görev alan öğretim üyelerine ve öğretim görevlilerine haftalık en çok otuz saate kadar ders ücreti ödenebilir.

(7) Hafta ve bayram tatili, yarıyıl ve yaz tatillerinde veya normal çalışma saatleri dışında yürütülen uzmanlık alan dersleri, tez danışmanlığı, ara sınavlarla ilgili faaliyetler için zamlı ek ders ücreti ödenmez. Normal çalışma saatleri içinde yapılan dersler için ödenecek katsayıdan hesaplanır.

(8) 2547 Sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin a bendi uyarınca görevlendirilen öğretim elemanlarının ders yüklerinin tamamlanmasında ve ek ders ücretlerinin hesaplanmasında; sırasıyla bağlı bulundukları Birimde normal örgün öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler ile görevlendirildikleri yükseköğretim kurumlarında normal örgün öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler daha sonra bağlı bulundukları Birimde ikinci öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler ile görevlendirildikleri yükseköğretim kurumlarında ikinci öğretimde verdikleri ders ve diğer faaliyetler dikkate alınır.

(9) Yükseköğretim Kurumlarının kadrolarında olmayıp öğretim üyesi unvanları taşıyanlardan ders saati başına görevlendirilenlerin sosyal güvenlik kuruluşlarından almakta oldukları aylıklar bu şekilde görevlendirilmeleri nedeniyle kesilmez. Emekli öğretim elemanlarının saat ücreti karşılığında öğretim görevlisi olarak görevlendirilmeleri halinde sahip oldukları akademik unvanlar dikkate alınarak ders ücreti ödenir.

(10) Ek ders ücretinin hesaplanmasında kullanılacak gösterge değerlerinin unvanlara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

| Unvan                | Ek Ders Ücret Göstergesi | İkinci Öğretim Ek Ders Ücret Göstergesi * | 2547/Md.40-d ile Görevlendirilen Elemanların Ek Ders Göstergeleri |
|----------------------|--------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| Profesör             | 300                      | 960                                       | 600                                                               |
| Doçent               | 250                      | 800                                       | 500                                                               |
| Doktor Öğretim Üyesi | 200                      | 640                                       | 400                                                               |
| Öğretim Görevlisi    | 160                      | 512                                       | 320                                                               |

\* (Ek Ders Ücreti Göstergesi x 1,6 x 2) şeklinde hesaplanır. Mesai dışı ücret %60 zamlı olup II. Öğretim için bir kat fazlası uygulanır.

**Ders Telafisi**

**MADDE 14-** (1) Öğretim elemanları yıllık izin hariç; geçici görev, sağlık raporu ve diğer izin durumları gibi nedenlerle haftalık ders programında belirtilen ders görevlerini yapamaması halinde mazeretlerinin bitiminden sonra bu dersleri telafi edebilirler.

(2) **(Değişik: 01.12.2025 tarihli ve 2025-2026/3.4 sayılı karar)** Telif dersleri için öğretim elemanı tarafından hazırlanacak ders telif programı, ilgili Yönetim Kurulunun ders programlarının onaylanmasında izlediği iş akışına göre onaylanması halinde telif dersleri için onaylanan hafta(lar) esas alınarak, ek ders ücreti ödenebilecek haftalık ders saati sınırları (I. öğretimde 20 saat, II. Öğretimde 10 saat) içinde kalmak şartıyla ek ders ücreti ödenir. Ancak; telif olarak yapılacak derslerin hafta içi 17.00'den sonra ve hafta sonu yapılması halinde %60 zamlı ek ders ücreti ödenmez. Telif dersleri, Akademik Takvimle sınırlı kalmak ve en çok bir sonraki ay içinde tamamlanmak üzere gerektiğinde diğer haftalara yayılabilir. Telif dersleri akademik takvim içinde kalmak ve ilgili mevzuata uymak koşulu ile hafta içinde saat 21.00'e kadar hafta sonunda ise sadece cumartesi günü saat 17.00'ye kadar yapılabilir.

(3) Haftalık ders programında değişiklik yapılmaksızın ilgili öğretim elemanı yerine başka bir öğretim elemanının ilgili Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilmesi ve derslerin bu öğretim elemanı tarafından işlenmesi halinde, dersleri fiilen işleyen öğretim elemanına, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki ek ders ücreti ödenebilecek ders saati sınırları içinde kalmak kaydıyla ek ders ücreti ödenir.

### Sınav Ücretleri

**MADDE 15-** (1) Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez. Ancak, ara sınavlar, teorik ders dışı faaliyet olarak değerlendirilir ve 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre ders yüküne sayılır.

(2) Teorik dersler dışında kalan diğer faaliyetlerin sınavlarına ücret ödenmez.

(3) Sınav ücretinin ödenebilmesi için sınavın fiilen öğretim elemanı tarafından yapılmış olması, sınavlara ait takvimin ilgili Yönetim Kurulları tarafından onaylanmış olması ve sınav öğrenci çizelgelerinin ilgili personele teslim edilmiş olması şartı aranır.

(4) Dersi veren öğretim elemanına, her ders için ayrı ayrı olmak üzere, yarıyıl ve yılsonu genel sınav dönemlerinde her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar sınav ücreti ödenir. Öğrenci sayısının göz önüne alınmasında küsurlar tama iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz.

(5) Şubelendirilen bir dersin aynı öğretim elemanı tarafından yürütülmesi durumunda, sınavların farklı tarihlerde ya da farklı saatlerde yapıp yapılmadığına bakılmaksızın dersi alan tüm öğrencilerin sayısı dikkate alınarak hesaplanan sınav ücreti tahakkuk ettirilir.

### Ek Ders Ücreti Ödemesi

**MADDE 16-** (1) Ek ders ücreti ödenebilmesi için, derse görevlendirilen öğretim elemanlarının ilgili Kurullar tarafından onaylanması, dersin haftalık ders programında günü, saati ve yerinin gösterilmiş olması ve dersin fiilen yapılmış olması şarttır. Derslerin şubelere ayrılarak işlendiği durumlarda da her şube için aynı şartlar aranır.

(2) Normal örgün öğretimde; müfredat programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17:00'den sonra başlayan ikinci öğretim ile hafta tatili, yarıyıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde ek ders ücretleri %60 zamlı ödenir. Yaz ve yarıyıl tatillerinde yapılan öğretim için verilecek ek ders ücretinin hesabında ders yükü dikkate alınmaz.

(3) İkinci öğretimde; 08/06/1994 tarih ve 21954 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren, yükseköğretim kurumlarında yapılacak ikinci öğretimde görev alacak öğretim elemanlarına ödenecek ders ücretleri ile görevli akademik yöneticiler ve öğretim elemanları ile idare personele ödenecek fazla çalışma ücretlerine ilişkin karar gereğince; ikinci öğretimde görev alan, normal örgün öğretimde ders yükünü doldurmuş olan öğretim elemanlarına ikinci öğretimde verdikleri her ders için, dolduramamış olan öğretim elemanlarına bu yükün doldurulmasından sonra vermiş oldukları her ders için, 2914 sayılı Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen hükümler çerçevesinde ek ders ücreti ile yarıyıl ve yılsonu sınavları için verilecek ücretler normal örgün öğretimde verilen ücretlerin birer katı fazlasıyla ödenir.

(4) Yaz Okulunda;

a) Öğretim ücretleri, öğrenciler tarafından peşin olarak Üniversite adına kamu bankalarından birinde açtırılacak hesaba yatırılır. Bu tutarlar, Rektörlükçe en geç 15 gün içinde Üniversite bütçesine öz gelir kaydedilerek Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hesabına yatırılır. Yatırılan miktar Maliye Bakanlığınca ilgili bütçenin (özel bütçe) mevcut veya yeniden açılacak tertiplerine bir yandan gelir, diğer yandan özel ödenek kaydedilir. Kaydedilen özel ödeneğin en fazla % 70'i yaz okullarında ders

vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenebilir; kalan kısmı ise Üniversiteye mal ve hizmet alımlarında kullanılır.

b) Ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına, verdikleri dersin kredi ve saati, yabancı dilde eğitim yapılıp yapılmadığı ile derse kaydolan öğrenci sayısına göre, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde unvanları için öngörülen ek ders ücretlerinin beş katını, sınav ücretinin ise üç katını geçmemek üzere, Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek tutarda ders ve sınav ücreti ödenir.

c) Özel ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek öğretim elemanlarına, kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz.

(5) Tezsiz yüksek lisans programlarında;

a) Üniversite Yönetim Kurulu kararlarında belirtilecek tarihlerde asgarî iki eşit taksitte alınan öğretim ücretleri, Üniversite adına kamu bankalarından birinde açtırılacak hesaba yatırılır. Bu tutarlar, Rektörlükçe en geç 15 gün içinde Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hesabına aktarılır.

b) Toplanan öğretim ücretlerinin %30'undan az olmamak üzere Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenecek kısmı, bilimsel araştırma projelerinde kullanılmak üzere yükseköğretim kurumlarında yer alan mevcut veya yeniden açılacak tertiplere ödenek kaydedilir. Geri kalanı ise, Üniversite bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine bir yandan gelir, diğer yandan özel ödenek kaydedilerek 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesi ve 3843 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi hükümleri dikkate alınarak akademik unvanlar itibarıyla öngörülen ek ders ücretinin her halükârda on katını ve aynı maddede öngörülen sınav ücretinin beş katını geçmemek üzere bu eğitim programında fiilen ders veren öğretim üyelerine ek ders ve sınav ücreti olarak; 3843 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen esaslara göre de bu program için görevlendirilen idarî personele fazla çalışma ücreti olarak ödenir. Özel ödeneğin harcanmayan kısmı, Üniversitenin mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir.

c) Özel ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek öğretim üyelerine kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz.

(6) Uzaktan öğretim programlarında;

a) Öğretim elemanlarına yapılacak ek ders ücreti ve diğer ödemelerde; dersin canlı veya kayıttan yapılması, öğrencilerin sorularına verilen cevaplar, ödev veya uygulamaların değerlendirilmesi için harcanan süreler ile materyalin hazırlanması ve dersin yürütülmesinde fiilî katkı sağlama gibi hususlar dikkate alınır.

b) Uzaktan öğretim kapsamında yapılacak ödemelerde, ilgililerin fiili katkıları belgelendirilir.

c) 2914 Sayılı Kanun'da yer alan %60 zamlı mesai dışı ek ders ücreti ödenmesine ilişkin hükümler, uzaktan öğretim kapsamında uygulanmaz.

ç) Bu madde kapsamında yapılacak ders ücreti ve ders materyali ödemeleri Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esasların 16 ıncı maddesine göre yapılır.

(7) Uluslararası Ortak ve Çift diploma programlarında;

a) Öğrenim gören öğrencilerden alınan yurtiçi öğrenim ücretleri, tahsilatı takip eden ayın sonuna kadar özel bütçeye gelir kaydedilir. Ödenek kaydedilen bu tutarın, üniversite yönetim kurulunca en az %30 oranında belirlenecek tutarı, programın yürütülmesine ilişkin her türlü ihtiyaç ile üniversitenin mal ve hizmet alımlarında kullanılır. Bu programlarda fiilen ders veren öğretim elemanlarına kalan tutardan ödenecek ek ders ücreti, 2914 sayılı Kanun'un son fıkrasının ilk cümlesi hariç 11 inci maddesi hükümleri dikkate alınarak, mezkûr maddenin dördüncü fıkrasında profesör unvanlı öğretim üyeleri için belirlenen ek ders ücretinin on katını, sınav ücreti ise aynı maddede öngörülen sınav ücretinin beş katını geçmemek üzere unvanlar ve öğretim elemanlarının programdaki performansları göz önünde tutularak Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. (Yükseköğretim Kurumlarının Yurt Dışı Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim Öğretim Programlarına Dair Yönetmelik, Madde 9)

b) Ders yükü önce örgün öğretim programlarından düştükten sonra bu madde kapsamındaki programlardan düşülür.

**Ek ders ücreti ödeme usulü ve tahakkuk**

**MADDE 17-** (1) Öğretim elemanlarının ek ders ücret talepleri Fırat Üniversitesi Ek Ders Yönetim Sistemi (EDYS) üzerinden elektronik ortamda alınır, değerlendirilir, onaylanır, muhasebeleştirilmek üzere Kamu Hesapları Bilgi Sistemine (KBS) aktarılır ve kayıt altına alınır.

(2) Öğretim elemanları, ilgili birim tarafından görevlendirildikleri derslerin Öğrenci Bilgi Sistemine girişleri yapıldıktan sonra, ilgili yarıyıl/yıl ve döneme ait ders yükü çizelgelerini ve haftalık ders programlarını EDYS'ye giriş yaparak kesinleştirir. Kesinleştirilen veriler ilgili makama ibraz niteliğindedir. Ders yükü veya haftalık ders programında değişiklik olması halinde aynı süreç tekrarlanır.

(3) Ders yükü çizelgesi onaylanmış öğretim elemanları için her ödeme dönemine ait ek ders ücret bildirim formu harcama birimi tarafından EDYS üzerinden oluşturularak gerekli onayların alınmasına müteakip banka ödeme sürecine geçilir.

(4) EDYS kullanımına dair esaslar Fırat Üniversitesi Ek Ders Yönetim Sistemi Yönergesi ile belirlenir.

(5) EDYS'in kullanılamayacağı durumlarda, öğretim elemanlarının ek ders ücret talepleri ilgili birim tarafından kullanılmakta olan ek ders ücret formu ile alınır.

**BEŞİNCİ BÖLÜM****Son Hükümler****Hüküm bulunmayan haller**

**MADDE 20-** (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili kanun ve yönetmelik hükümleri ile Senato kararlarına göre işlem yapılır.

**Yürürlük**

**MADDE 21-** (1) Bu Yönerge, Senato tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 22-** (1) Bu Yönerge hükümlerini Fırat Üniversitesi Rektörü yürütür.

| Yönergenin Kabul Edildiği Senato Kararının Tarih ve Sayısı |                 |
|------------------------------------------------------------|-----------------|
| Tarih                                                      | Sayı            |
| 12.12.2022                                                 | 2022-2023/4.7/A |